

Pradžia>Jūsų teisės>Nusikaltimų aukos>Žalos atlyginimas>Reikalavimas, kad žala atlygintų nusikaltėlis
Reikalavimas, kad žala atlygintų nusikaltėlis

Lietuva

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme (baudžiamojo proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Nusikaltimu padarytos žalos atlyginimo Jūs galite reikalauti pareikšdami civilinį ieškinį baudžiamojoje byloje. Civilinis ieškinys gali būti pareikštas ikiteisminio tyrimo metu jį paduodant ikiteisminio tyrimo pareigūnui ar prokurorui bei nagrinėjant bylą teisme jį paduodant teismui. Jeigu baudžiamojo proceso metu civilinis ieškinys nebuvo pareikštas ar jis buvo paliktas nenagrinėtas, civilinį ieškinį galite pareikšti civilinio proceso tvarka.

Kuriuo baudžiamojo proceso metu turėčiau teikti prašymą?

Civilinis ieškinys gali būti pareiškiamas bet kuriuo baudžiamojo proceso metu, tačiau ne vėliau kaip iki įrodymų tyrimo teisme pradžios.

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Civiliniu ieškiniu galima reikalauti dėl įtariamąjį arba kaltinamąjį nusikalstamos veikos patirtos turtinės ar neturtinės žalos. Ieškinyje turi būti nurodyta konkrečiai reikalaujama atlyginti suma bei šią sumą pagrindžiančios aplinkybės.

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Speciali civilinio ieškinio forma nėra nustatyta, yra taikomi tik bendrieji reikalavimai teismui teikiamiems procesiniams dokumentams.

Kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Jūs turėtumėte pateikti rašytinius, daiktinius ar kitokius įrodymus, patvirtinančius patirtos žalos dydį.

Ar teikdamas prašymą turiu mokėti teismo ar kitus susijusius mokesčius?

Civilinis ieškinys, pareikštas dėl nusikalstama veika padarytos turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo, atleidžiamas nuo žyminio mokesčio.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą prieš procesą ir (arba) proceso metu? Ar galiu ją gauti jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Taip, Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvos Respublikoje bei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys turi teisę gauti antrinę teisinę pagalbą dėl nusikaltimų atsiradusios žalos atlyginimo byloje. Sprendimus dėl teisinės pagalbos teikimo priima Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba.

Kada teismas atmes mano prašymą prieš nusikaltėlį arba atsakys jį nagrinėti?

Civilinis ieškinys yra atmetamas, jeigu neįrodoma, kad kaltinamasis dalyvavo darant nusikalstamą veiką.

Civilinis ieškinys paliekamas nenagrinėtas, jeigu kaltinamasis išteisinamas, nes nėra nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių turinčios veikos, taip pat tais atvejais, kai į teismo posėdį neatvyksta civilinis ieškovas ar jo atstovas. Tokiu atveju civilinis ieškovas turi teisę pareikšti ieškinį civilinio proceso tvarka.

Išimtiniais atvejais, kai neįmanoma tiksliai apskaičiuoti priteistinos sumos, nes būtina papildoma medžiaga, teismas, priimdamas apkaltinamąjį nuosprendį, gali pripažinti civiliniam ieškovui teisę į ieškinio patenkinimą, o klausimą dėl ieškinio dydžio perduoti nagrinėti civilinio proceso tvarka.

Ar galiu apskųsti tokį sprendimą arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme?

Taip, toks teismo sprendimas gali būti skundžiamas apeliacinės instancijos teismui Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka.

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Įsiteisėjus teismo sprendimui dėl žalos priteisimo, Jūs turite teisę gauti vykdomąjį raštą, kurį galite pateikti antstoliui vykdyti išieškojimą priverstine tvarka.

Jeigu egzistuoja visos nustatytos sąlygos, antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba gali būti teikiama ir vykdymo proceso metu.

Paskutinis naujinimas: 07/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.